

En sambeskattningsfråga

Enl. 11 § 1 mom. KF om statlig inkomstskatt sambeskattas sammanlevande makar sålunda att skatten beräknas å makarnas sammanlagda inkomst, varefter skattebeloppet uppdelas å makarna i proportion till vardera makens inkomst. Enl. 27 § 3 mom. uppbördsförordningen skall under vissa närmare angivna förutsättningar skattskyldig erlægga ränta å kvarskatt. Därest återigen preliminärskatten överstiger den slutliga skatten, skall under enahanda förutsättningar den skattskyldige gottgöras ränta å återbäringen ehuru enl. lägre räntefot.

Det kan emellertid inträffa att ena maken har haft så stor inkomst att han skall påföras kvarskatt, medan den andra maken har haft oförändrad eller minskad inkomst, varför den maken ej skall påföras dyl. skatt eller t. o. m. skulle, om makarna beskattades var för sig, erhålla skatteåterbäring. Då emellertid den slutliga skatten beräknas å sammanlagda inkomsten för att uppdelas å makarna, är det ingalunda säkert att sistnämnda make verkligen erhåller skatteåterbäring; tvärtom blir han kanske debiterad del av den kvarskatt, som belöper å andra maken. Uppdelningen sker nämligen på den sammanlagda inkomsten. I det för mig kända fall, som närmast föranlett dessa rader, erhöll sålunda mannen tack vare hustruns starkt ökade inkomst en kvarskatt av c:a 2.400 kr., trots att hans egen inkomst faktiskt med c:a 300 kr. understeg den inkomst, som legat till grund för den preliminära debiteringen. Inte nog med detta, hustrun påfördes ränta på sin del av kvarskatten,

enär denna översteg en femtedel av hennes slutskatt, men trots att makarnas sammanlagda kvarskatt understeg en femtedel av den totala slutskatten.

Så som uppbördsförordningen är avfattad synes detta senare förhållande ej gå att undvika. Som korrektiv har i § 85 mom. 2 st. 2 införts ett stadgande att länsstyrelsen i dyl. fall "må" efter ansökan meddela befrielse helt eller delvis från erläggande av räntan. Detta system förefaller ganska orimligt och, om man helt utsluter tanken att lagstiftaren velat tillämpa satsen "går det så går det", obegripligt.

Först och främst ter sig uttrycket "må" i detta sammanhang opåkallat. Det måste nämligen här vara fråga om en den skattskyldiges obestriddiga rätt, som ej bör göras beroende av länsstyrelsens fria prövning. Om makarna skola sambeskattas i "lett" måste de även i "ljuvt" betraktas som en enhet. Varför skola ej de lokala debiteringsmyndigheterna hava rätt och skyldighet att redan vid debiteringen beräkna ränta med hänsyn till makarnas sammanlagda slutliga och preliminärt erlagda skatt? En dylik beräkning kan, då vederbörande ju har samtidig tillgång till båda makarnas deklarationer m. m., göras utan omgång. I varje fall måste det vara mindre tidsödande än att med nuvarande system efter inkommen ansökan på nytt leta fram makarnas uppgifter, göra en ny uträkning, återkalla utsänd debetsedel och utfärda en ny. En rationalisering av arbetet är här starkt påkallad.

Det mest betänkliga är emellertid att

Förtydligande

I min artikel i häfte 1—2 sid. 5 detta år har framhållits att avdrag för avgift för allmänna sjukförsäkringen får ske vid 1956 års taxering såsom allmänt avdrag inom ramen för det till 200 kronor respektive 400 kronor maximerade avdraget för försäkringspremier (jfr Svensk författningssamling 1954 nr 204). Detta uttalande kan möjligen missuppfattas på så sätt att avdrag skulle vid 1956 års taxering kunna medgivas för obligatoriska avgifter till allmänna sjukförsäkringen. Avdrag för obligatoriska avgifter kan emellertid ej erhållas vid 1956 års taxering av den anledningen att sådana skola påföras först å debetsedlarna å slut-

lig skatt enligt 1956 års taxering och för övrigt icke voro till beloppet bestämda under år 1955.

Till undvikande av missförstånd bör därför framhållas, att vid 1956 års taxering allmänt avdrag endast kan erhållas för frivilliga avgifter, som erlagts under år 1955, men ej för obligatoriska avgifter. (Att i tabellerna för preliminär skatt för år 1955 tagits viss hänsyn till blivande obligatoriska avgifter, ehuru dessa såsom nämnts ej voro till beloppet fastställda, inverkar icke på rätten till allmänt avdrag.)

S. Dryselius.

nuvarande system lätt leder till rättsförlost för den enskilda skattebetalaren. Ytterst få känna till bestämmelsen i 85 § och den möjlighet denna ger till rättelse, ytterst få drömma om att utsända debetsedlar icke i alla hänseenden stämma med skattelagstiftningens egna grunder. Än mindre kunna de tänka sig att situationen rent av är den att debiteringsmyndigheten är tvungen att distribuera debetsedlar,

som den vet vara felaktiga och "efter ansökan" måste rättas.

Enl. mitt förmenande är här en ändring angelägen. Lämpligen bör denna ske genom ett tillägg till 27 § 3 mom. uppborädsförordningen, varigenom skyldighet föreskrives att även vid ränteberäkningen betrakta sammanlevande makar som en enhet.

Curt Ekdahl.